

Младен НИКОЛИЋ
судија Привредног апелационог суда

ПЛАН РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ КАО ИЗВРШНА ИСПРАВА

Резиме

Реферат је посвећен плану реорганизације као извршној исправи и појединим питањима везаним за посебне карактеристике такве извршне исправе. Према Закону о стечају, стечај се сироводи банкротством или реорганизацијом. Усвојени план реорганизације који је потврђен од стечане стечајној судије, представља извршну исправу. Извршна исправа, даје овлашћење повериоцу да своје изражавање обухваћено планом реорганизације, намери и у извршном поступку, у обиму и на начин предвиђен планом реорганизације, у случају да дужник не поступи у складу и према условима из плана реорганизације. Извршни поступак се сироводи према правилима из Закона о извршењу и обезбеђењу, уз одређена условна ограничења која важе за повериоца и односе се на имовину из које ће бити намирено његово новчано изражавање.

У случају успешної добијања појединих изражавања поверилаца из унапред припремљеног плана реорганизације или у случају неопуштања стечајног дужника по плану реорганизације, што води отварању стечајног поступка и банкротству, план реорганизације губи својство извршне исправе, било у односу на изражавања која су успешно добијена било у целини. Уколико је сироведен извршни поступак намирењем извршног повериоца, стечајни дужник у случају губитка својства извршне исправе, има право да по правилима противизвршења тражи да му се врати све оно што је раније извршни поверилац добио у извршном поступку. У случају да је поверилац примио нешто у

йосџууку сїровођења йлана реорїанизације, сїтечајни дужник након оїварана сїтечајної йосџуука има йраво захїеваїти йо йравилима сїїицања без основа да му йоверилац враїти йримљено йо основу йлана реорїанизације.

Кључне речи: *сїтечај, йлан реорїанизације, извршина исїрава, йоверилац, дужник, извршни йосџууак.*

I Уводно разматрање

Стечај дужника представља поступак који би могли да дефинишемо као „генерално“ извршење које се спроводи против таквог дужника. Претходно, дужник (у овом раду мислимо на привредно друштво) долази у такво финансијско стање, у коме обуставља плаћања.¹ Према одредбама Закона о стечају (*Службени йласник Рейублике Србије*, број 104/09) чл. 1 ст 2, стечај се у смислу тог закона спроводи банкротством или реорганизацијом. Оба начина спровођења стечаја имају за циљ најповољније колективно намирење стечајних поверилаца. Овде треба указати да различни повериоци, који имају право одвојеног намирења на имовини на којој су стекли различно право, нису у истој позицији као стечајни повериоци. Различни повериоци су привилеговани повериоци и намирују своје новчано потраживање из вредности имовине на којој су стекли различно право.

Закон о стечају под реорганизацијом подразумева намирење поверилаца према усвојеном плану реорганизације и то редефинисањем дужничко-поверилачких односа, статусним променама дужника или на други начин који је предвиђен планом реорганизације. Реорганизација подразумева повољније намирење поверилаца у односу на банкротство.

Уколико повериоци стечајног дужника усвоје предложени план реорганизације у свим предвиђеним класама, на начин предвиђен Законом о стечају² и уколико стечајни судија по одржаном рочишту донесе решење којим потврђује усвојени план реорганизације, по прав-

1 „Стечајни разлог је финансијско стање дужника које представља повод за покретање и вођење стечајног поступка над његовом имовином. Стечајни поступак се покреће из разлога што дужник није у могућности да извршава своје уговорне и законске обавезе. Претпоставља се да се он налази у таквом финансијском стању на основу одређених спољашњих показатеља, од којих је најмаркантнији обустава и прекид плаћања.“ Михаило Велимировић, Владимир Чоловић, Слободан Спасић, Недељко Миливојевић, *Акїуелна йїїања сїтечајної йрава*, Бања Лука, 2008, стр. 29.

2 Видети одредбу члана 165 Закона о стечају.

носнажности тог решења стечајни поступак се обуставља, а план реорганизације стиче својство извршне исправе.³ Једна од последица потврђивања усвојеног плана реорганизације јесте, да повериоци своја потраживања остварују искључиво у складу и према условима из плана реорганизације.

У овом раду, даље, биће рећи о неким карактеристикама плана реорганизације, које произлазе из законског одређења, које му даје снагу извршне исправе. То значи, да се нећемо бавити питањима која се односе на план реорганизације из угла (искључиво) Закона о стечају.

Осим Закона о стечају, који усвојеном плану реорганизације потврђеном решењем (правноснажним) стечајног судије даје својство извршне исправе⁴ и Закон о извршењу и обезбеђењу (*Службени гласник Републике Србије*, број 31/11 и 99/11) предвиђа план реорганизације као извршну исправу.⁵ Можемо приметити да, када је законодавац у Закону о извршењу и обезбеђењу прописао да је извршна исправа и друга исправа која је законом одређена као извршна исправа, није морао посебно именовати и план реорганизације, обзиром да је он већ у Закону о стечају одређен као извршна исправа.

II Извршна исправа (појам – својства)

Извршна исправа даје овлашћење повериоцу потраживања из извршне исправе да то потраживање и оствари у извршном поступку, у складу и под условима прописаним Законом о извршењу и обезбеђењу. Један од неопходних услова за остварење потраживања из извршне исправе јесте и да је протекао рок, предвиђен извршном исправом, у коме је дужник морао испунити обавезу на начин и у обиму предвиђен изврш-

3 „Стечајни судија потврђује план, ако за њега гласа већина поверилаца. Са друге стране, мора постојати могућност да стечајни дужник извршава предложене облике реорганизације. Између плана реорганизације, као уговора и плана реорганизације као судског акта, одлучићемо се за први, обзиром да се о њему позитивно морају изјаснити сви наведени субјекти. План реорганизације није судски акт, иако стечајни судија, такође, води поступак реорганизације.“ М. Велимировић, В. Чоловић, С. Спасић, Н. Миливојевић, *нав. дело*, стр. 224 и 225.

4 Одредбом члана 167 став 1 Закона о стечају је прописано да, по доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације, сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавезе стечајног дужника одређене планом реорганизације уређују се искључиво према условима из плана реорганизације. Усвојени план реорганизације је извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена.

5 Одредбом члана 13 тачка 5 Закона о извршењу и обезбеђењу је прописано да је извршна исправа усвојен план реорганизације у стечајном поступку, чије је усвајање потврђено одлуком суда.

ном исправом. Да би извршна исправа била и подобна за извршење, у њој морају бити назначени извршни поверилац и извршни дужник, предмет, врста и обим испуњења обавезе.

План реорганизације, било да је реч о унапред припремљеном плану реорганизације⁶ или о плану поднетом после отварања стечајног поступка, садржи, између осталог, детаљну листу поверилаца подељених на класе, са њиховим потраживањима, висину новчаних износа или имовину која ће служити за потпуно или делимично намирење према класи поверилаца, укључујући обезбеђене и необезбеђене повериоце, али и рокове за извршење плана.⁷

Полазећи од императивне одредбе из члана 12 Закона о извршењу и обезбеђењу, да се извршење одређује на основу извршне исправе, а да за план реорганизације као извршну исправу није другачије одређено поменутиим законом, може се закључити, да повериоци оних класа за које је планом предвиђено да ће се приоритетно намиривати, имају законско овлашћење да у случају непоступања дужника у складу и према роковима из плана реорганизације, иницирају извршни поступак („индивидуално“ извршење против дужника).⁸ Наведено под условом, да се ови повериоци не служе правом, да поднесу предлог да се према дужнику покрене стечајни поступак, што би могло водити отварању стечајног поступка, а тиме и обустави спровођења плана реорганизације.⁹ Обустава спровођења плана реорганизације, има за правну последицу, укидање, односно стављање ван снаге извршне исправе. За овај рад, поменута ситуација, биће од значаја за евентуални поступак противизвршења.

Занимљиво је поменути повериоце, који нису обухваћени планом реорганизације, а њихово потраживање је настало пре усвајања плана. Ако је у питању унапред припремљени план реорганизације, он мора да садржи и одредбу да ће потраживања ових поверилаца (које није предвиђено планом) бити намирена на исти начин и под истим условима као и потраживања других поверилаца њихове класе (предвиђених пла-

6 Видети члан 156 и 158 Закона о стечају.

7 „План реорганизације је документ којим се постојеће обавезе стечајних дужника према стечајним повериоцима преуређују у нове обавезе, као и којим се дефинише будуће активности привредног друштва, а нарочито у погледу тога, како, када и у којој мери ће бити исплаћена дуговања доспела у прошлости.“ М. Велимировић, В. Чоловић, С. Спасић, Н. Миливојевић, *нав. дело*, стр. 258.

8 „Поред наведених материјалноправних дејстава, план реорганизације производи и процесноправне последице. Оне се исказују у праву свих поверилаца чија су потраживања обухваћена усвојеним планом реорганизације да траже његово принудно извршење.“ Драгиша Б. Слијепчевић, Слободан Спасић, *Коментар Закона о стечајном посредству*, Београд, 2006, стр. 473.

9 Видети одредбу члана 173 Закона о стечају.

ном). Имајући наведено у виду, могло би се закључити, на први поглед, да би и ови повериоци имали право да на основу плана реорганизације као извршне исправе остваре своје потраживање. Међутим, изгледа да није тако. Разлози за наведено мишљење су следећи.

Недостатак назначења назива односно имена повериоца али и врсте и обима обавезе, чини извршну исправу неподобном за извршење у односу на њих, а усвојени план реорганизације јесте извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење оних потраживања која су у њему наведена.¹⁰

Стога је, код чињенице, да извршни суд, не може уподобљавати извршну исправу за извршење (осим у погледу рока за добровољно испуњење обавезе) крајња последица за повериоце који нису наведени у плану, јесте да своје потраживање не би могли остварити у извршном поступку, на основу плана реорганизације, у којем ти повериоци нису наведени, као ни њихова потраживања. Њима остаје, на располагању, да под условима из одредбе члана 173 Закона о стечају издејствују отварање стечајног поступка банкротством.

Питање извршности плана реорганизације, због његове правне природе, јер представља уговор поверилаца и дужника, треба посматрати као питање извршности поравнања. Ово стога, што по својој правној природи и поравнање представља уговор две или више страна, који се закључује пред судом у одговарајућем поступку. Због наведеног, план реорганизације је извршан у односу на потраживања поверилаца који иницирају извршни поступак (подносећи предлог за извршење), само у случају када је њихово потраживање доспело. Доспелост се доказује планом реорганизације, тј. оним делом којим су предвиђене класе поверилаца тј. њихов ред намирања, као и рокови извршења плана.

Полазећи од израженог становишта, да у односу на повериоце који су и чија су потраживања наведена у плану реорганизације исти представља перфектну (значи и подобну) извршну исправу, даља последица је обавеза извршног суда, да дозволи извршење под претпоставком да је поверилац поднео предлог у складу са одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу.¹¹ Обавеза извршног суда произлази из императивне одредбе члана 8 Закона о извршењу и обезбеђењу, обзиром да је суд у складу са начелом формалног легалитета дужан да донесе решење о извршењу када су за то испуњени услови одређени законом.

Решење о извршењу, које је донето на основу плана реорганизације, доставља се извршном повериоцу и извршном дужнику (поверилац из

10 Видети одредбу члана 17 Закона о извршењу и обезбеђењу и члана 167 став 1 Закона о стечају.

11 Видети одредбу члана 35 Закона о извршењу и обезбеђењу.

плана реорганизације и стечајни дужник из плана реорганизације). Када је у питању новчано потраживање повериоца, онда он, првенствено, своје потраживање остварује на новчаним средствима дужника која су предвиђена за измирење обавеза, односно на имовини дужника која служи за намирење одређене класе поверилаца.¹²

На овом месту изнећемо мишљење, да, полазећи од специфичности плана реорганизације као извршне исправе, постоје одређена ограничења у односу на право повериоца које проистиче из Закона о извршењу и обезбеђењу. Иако се и повериоци који потраживање у извршном поступку остварују на основу плана реорганизације, у формално-процесном смислу налазе у истој позицији као и било који други повериоци, у материјалноправном смислу то није тако. Њихово право на остварење потраживања из плана реорганизације је у материјалноправном смислу ограничено извршном исправом – планом реорганизације, који по правној природи представља уговор за измирење потраживања.¹³ Уговорне стране су повериоци и стечајни дужник, а односи који су уређени према условима из плана, упућују повериоце да своја новчана потраживања намире првенствено из имовине која је планом за ту класу поверилаца предвиђена. У супротном, уколико би повериоци, мимо односа и услова уређених планом реорганизације, били слободни, да у складу са одредбом члана 19 Закона о извршењу и обезбеђењу, по свом нахођењу одреде средство, односно предмет извршења, то би довело до нарушавања, управо оних односа и услова предвиђених планом реорганизације. Тиме би се створила ситуација, у којој би поверилац једне класе, своје потраживање намирио из имовине која је предвиђена за намирење неке друге класе поверилаца. То значи, да би даље било могуће да се извршење одреди на имовини на којој други повериоци, имају разлучно право, а да је планом реорганизације предвиђено да потраживање разлучних поверилаца доспева у другом року у односу на повериоца који је иницирао извршни поступак, а што има за последицу, да потраживања разлучних поверилаца (уобичајено се сврставају у једну класу) нису доспела.

Све горенаведено, по нашем мишљењу, важи у ситуацији да стечајни дужник, није супротно условима и односима који су одређени планом реорганизације, отуђио, или на неки други начин умањио имо-

12 Видети одредбу члана 156 став 1 тачка 4 Закона о стечају.

13 „Тако оверен – потврђен план реорганизације има правну снагу извршне исправе (сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена). То, најпре, има за последицу материјалноправно дејство да се сва потраживања и права свих поверилаца, као и других лица, према стечајном дужнику могу извршити на начин и под условима прописаним планом реорганизације.“ Д. Б. Слијепчевић, С. Спасић, *нав. дело*, стр. 472.

вину која је предвиђена за намирење једне класе поверилаца. У случају да је стечајни дужник отуђио имовину, која је била предвиђена за намирење једне класе поверилаца, а у коју је сврстан поверилац који је иницирао извршни поступак, сматрамо да би он био слободан, да предложи извршење ради намирења свог новчаног потраживања, и на другој имовини, пре свега на новчаним средствима дужника која се воде на рачуну код банке.

Решење о извршењу, које је донето на основу плана реорганизације као извршне исправе, извршни дужник може побијати приговором из свих разлога прописаних одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу.¹⁴ Обавеза је извршног дужника да уз приговор приложи све доказе којим потврђује чињенице на којима заснива разлоге за приговор. О основности приговора, може одлучити судија појединац, који је донео решење о извршењу и који води поступак извршења у првом степену, а ако он не одлучи о приговору, одлуку о приговору донеће веће од троје судија истог првостепеног суда. Посебно треба указати, да је право извршног дужника, да у приговору, као разлог побијања решења о извршењу, истакне да је извршење одређено на стварима и правима, која су планом реорганизације, предвиђена за намирење поверилаца неке друге класе, а не класе којој припада поверилац по чијем је предлогу инициран извршни поступак. Овакво становиште, за које смо раније у овом раду изнели аргументе, оправдава и одредба члана 42 Закона о извршењу и обезбеђењу, према којој се приговор на решење о извршењу може поднети из разлога које спречава извршење, међу којима је и разлог: „да је извршење одређено на стварима и правима на којима је могућност извршења ограничена.“ У овом случају могућност извршења није ограничена одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу, али је ограничена планом реорганизације, који представља уговор поверилаца и дужника у материјалноправном смислу, при чему Закон о стечају упућује, да се потраживања остварују у складу са планом реорганизације.

Осим извршног дужника, приговор у извршном поступку, може поднети и треће лице у ситуацији, када је извршење одређено на неком предмету извршења, за који треће лице сматра да на њему има право које спречава извршење. То је такозвани излучни приговор и може се поднети све до окончања извршног поступка.

Закон о извршењу и обезбеђењу искључује било какву могућност одлагања извршења и због тога се може десити, да због пропуста суда или извршног дужника, у неким случајевима, када је извршна исправа, план реорганизације, наступе штетне последице, пре свега у односу на повериоце из других класа који су предвиђени планом. Стога је

14 Видети одредбу члана 42 Закона о извршењу и обезбеђењу.

потребна посебна пажња, коју суд мора уложити у оним случајевима када се извршење предлаже на основу плана реорганизације. У том смислу потребно је да се суд пажљиво упозна са садржином целог плана реорганизације. Ово посебно важи за доспелост потраживања конкрет-ног повериоца који предлаже извршење, јер потраживања обухваћена планом доспевају у различито време и различито према појединим класама. Од наведеног зависи извршност плана реорганизације. Такође исто важи и за имовину којој се предлаже извршење, јер је планом реорганизације, по правилу, предвиђено из које ће се имовине намири-вати поједине класе поверилаца.

Уколико су испуњени сви услови, да се извршење дозволи (одре-ди), након што суд донесе решење о извршењу, извршење ће се спрово-дити по правилима Закона о извршењу и обезбеђењу, од стране суда или извршитеља, у зависности од предлога извршног повериоца. За сам поступак спровођења извршења, важе правила која су одредбама Зако-на о извршењу и обезбеђењу прописана за поједина средства извршења (у зависности како је то назначио извршни поверилац) и у том погледу нема никакве разлике у односу на извршење које се спроводи на основу неких других извршних исправа.

III Побиање плана реорганизације

Иако план реорганизације има одређених сличности са судским поравнањем, ипак постоје и значајне разлике. Иако и једно и друго представљају по својој правној природи уговор, који се закључује у по-ступку пред судом, ипак, у случају плана реорганизације, повериоцима који имају мањинско учешће у висини потраживања према стечајном дужнику, намеће се воља поверилаца који имају обичну већину у укупном потраживању. Код поравнања, до закључења истог, долази сагласношћу воља свих страна тј. поверилаца и дужника. Поравнање је закључено када странке потпишу записник о поравнању пред судом и он већ тада стиче својство извршне исправе (доспелост потраживања из поравнања наступа углавном доцније), а план реорганизације након усвајања, мора бити потврђен и одлуком стечајног судије који он до-носи у форми решења. На решење се може изјавити жалба, на коју пре свих имају право повериоци, а о жалби одлучује Привредни апелацио-ни суд.

Док се судско поравнање (као извршна исправа) може побиајати тужбом, у складу са одредбама Закона о парничном поступку (*Службени гласник Републике Србије*, број 72/11) чл. 339, план реорганизације, као извршна исправа не може се побиајати тужбом. Тужбом се може побиајати

неко или нека од потраживања обухваћеним планом реорганизације, ако је у питању унапред припремљени план реорганизације и ако је реч о непостојећем потраживању или потраживању у износу који је већи од стварно постојећег потраживања. Тужбу у овом случају могу да поднесу дужник, повериоци обухваћени планом, као и повериоци који нису обухваћени планом, а чија су потраживања настала пре усвајања плана реорганизације. Рок за подношење тужбе је једна година од дана доношења решења којим се потврђује усвајање унапред припремљеног плана реорганизације. Треба истаћи, да се на овакву тужбу и дејства оспоравања појединих потраживања сходно примењују одредбе Закона о стечају о предузимању радњи побијања и дејству побијања.¹⁵ За нашу тему, пре свега је значајно, да дужник (али и други повериоци) под наведеним условима, може побијати потраживање повериоца који је иницирао извршни поступак подношењем предлога за извршење, на основу унапред припремљеног плана реорганизације као извршне исправе.

Треба одмах приметити, да, када су у питању потраживање из плана реорганизације, који је поднет после отварања стечајног поступка, а касније и усвојен, она не могу бити предмет побијања на горе описани начин. То једноставно Закон о стечају не предвиђа, а чини нам се, да је законодавац, могао да предвиди, под истим условима и побијање појединих потраживања из плана реорганизације који је поднет после отварања стечајног поступка.

Ипак, план реорганизације, укључујући и унапред припремљени план реорганизације, може изгубити својство извршне исправе у ситуацији, када је издејствован на преваран или незаконит начин или када дужник не поступа по плану или поступа супротно плану, а тиме се битно угрожава спровођење плана реорганизације. Под условима из Закона о стечају,¹⁶ стечајни судија ће донети решење о отварању стечајног поступка, што даље, по правилу води банкротству стечајног дужника, а као правна последица наведеног, долази до обустављања спровођења плана реорганизације, односно план реорганизације, губи својство извршне исправе.

Какве су последице, у наведеним случајевима, на евентуално започете извршне поступке, који су иницирани на основу плана реорганизације, није тешко закључити.

Извршни поступак који је започет обуставља се по службеној дужности или на предлог странке.¹⁷ Одлуком коју суд, по нашем мишљењу доноси у облику решења, укидају се и све спроведене извршне радње,

15 Видети одредбе члана 119–130 Закона о стечају.

16 Видети одредбе члана 173 Закона о стечају.

17 Видети одредбу члана 76 став 1 тачка 1 Закона о извршењу и обезбеђењу.

осим оних којима се дира у стечена права трећих лица. У нарави, то значи да ако је на пример извршење ради остварења новчаног потраживања извршног повериоца спроведено на покретним стварима, те је дошло до продаје ствари (купац је положио цену и преузео ствар) купцу, као трећем лицу у овом случају су заштићена права која је стекао на ствари.

Обустава извршења, у случају да је извршење спроведено и да је извршни поверилац намирен, има за последицу једну нову процесну и материјалноправну ситуацију, у којој извршни дужник (сада стечајни дужник) може тражити противизвршење. О томе ћемо нешто ближе навести у следећем делу овог рада.

IV Противизвршење и враћање примљеног

Уколико је извршна исправа, у овом случају план реорганизације, изгубио својство извршне исправе, или ако је решење о извршењу које је донето на основу плана реорганизације правноснажно укинато, осим што се мења дотадашњи материјалноправни однос, извршни дужник и извршни поверилац замењују и места која су у процесном смислу имали у поступку извршења. Извршни дужник долази у позицију повериоца и предлогом за противизвршење које подноси суду захтева да му ранији извршни поверилац, а сада дужник врати оно што је извршењем добио. Суд ће у случају испуњености услова прописаних Законом о извршењу и обезбеђењу,¹⁸ донети решење о противизвршењу, у ком ће бити одређена и средства извршења која је назначио ранији извршни дужник, сада поверилац, те спровести извршење одређено решењем о противизвршењу. На описани начин стечајни дужник, у стечајну масу враћа новчана средства која је поверилац у извршном поступку вођеном на основу плана реорганизације као извршне исправе, наплатио.

Могућа је и другачија ситуација. Могуће је да у стечају који се спроводи реорганизацијом, у поступку извршења плана реорганизације, поверилац или више њих приме на име свог потраживања одређена новчана средства у складу са планом реорганизације. Уколико би стечајни дужник или неко од других поверилаца успешно у парници оспорио тј. побио потраживање повериоца који је одређена средства добио на основу спровођења унапред припремљеног плана реорганизације или уколико би се због, на пример, непоступања по плану реорганизације отворио стечајни поступак и одредило банкротство, тада би стечајни дужник у парничном поступку, по правилима која важе за стицање без основа, тужбом захтевао враћање примљеног износа. У овом случају је

18 Видети одредбе члана 78 и 79 Закона о извршењу и обезбеђењу.

основ по коме је поверилац примио новчани износ, накнадно отпао, те су у материјалноправном смислу испуњени услови из Закона о облигационим односима (*Службени лист СФРЈ*, бр. 29/78, 39/85, 45/89 *Службени лист СРЈ*, бр. 31/93 и *Службени лист СЦГ*, бр. 1/03), садржани у члану 210 став 2.

V Закључно разматрање

План реорганизације усвојен од стране поверилаца у поступку стечаја над стечајним дужником, који решењем (правноснажним) потврди стечајни судија, представља извршну исправу. Својство извршне исправе дају му законска одређења из члана 167 став 1 Закона о стечају и члана 13 тачка 5 Закона о извршењу и обезбеђењу. План реорганизације обавезује дужника, да у стечају који се спроводи реорганизацијом, у поступку извршења плана, у роковима, обиму и на начин предвиђен планом намирује потраживања поверилаца, по редоследу како су разврстани у класама. Уколико се план реорганизације уредно извршава и буду испуњене све обавезе предвиђене планом (пре истека рока спровођења или закључно са истеком ток рока) престају потраживања поверилаца утврђена планом. У супротном, непоступање стечајног дужника по плану реорганизације, отвара две могућности повериоцима.

Повериоци обухваћени планом реорганизације, као и повериоци чија су потраживања настала пре усвајања плана, а нису обухваћени планом могу поднети предлог за покретање стечајног поступка. Стечајни судија, поступајући по овом предлогу, може донети решење о отварању стечајног поступка што даље по правилу доводи до банкротства стечајног дужника. У овом случају план реорганизације који је претходно усвојен и потврђен, губи својство извршне исправе и сва своја права повериоци остварују у поступку стечаја, у коме ће евентуално (у зависности ком исплатном реду припадају), у одређеном износу бити намирени из износа који се добије уновчењем имовине стечајног дужника.

Друга могућност је да повериоци чија су потраживања обухваћена планом реорганизације, о доспелости свог потраживања (тј. непоступања по плану реорганизације у року предвиђеним планом за та потраживања и ту класу поверилаца) иницирају, предлогом, пред надлежним судом извршни поступак. Поступак извршења спроводи се по правилима Закона о извршењу и обезбеђењу предвиђеним за извршење на основу извршне исправе.

Оно што је по нашем мишљењу, специфично, када је у питању план реорганизације као извршна исправа, јесте да је поверилац у из-

бору начина извршења (средство и предмет извршења) ограничен, условима из плана реорганизације, јер је имовина која је предвиђена за намирење одређене класе поверилаца, имовина у односу на коју се може поднети предлог за извршење. На наведено упућује императивна одредба из члана 167 став 1 Закона о стечају да се „сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавеза стечајног дужника одређене планом реорганизације уређују искључиво према условима из плана реорганизације. Усвојени план реорганизације је извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су о њему наведена“. Поштујући цитирано законско одређење, поверилац може захтевати испуњење обавезе из плана о доспелости те обавезе, али само под условима из плана (уговора) и из имовине која је за ту обавезу планом (уговором) предвиђена. У супротном, обзиром да се стечај спроводи реорганизацијом, могло би доћи до нарушавања положаја и права поверилаца из других класа, када би се повериоци који су предложили извршење намирили из имовине предвиђене за намирење потраживања неке друге класе. У случају отуђења или умањења имовине, која је предвиђена за намирење повериоца тј. класе којој припада поверилац који је предложио извршење, чиме би стечајни дужник поступао супротно плану, извршни поверилац, би био слободан да предложи извршење, пре свега на новчаним средствима на рачуну стечајног дужника код банке или поднесе предлог за отварање стечајног поступка.

Mladen NIKOLIĆ
Judge of the Commercial Appellate Court

THE PLAN OF REORGANIZATION AS AN EXECUTIVE DOCUMENT

Summary

This essay is dedicated to the plan of reorganization as an executive document and some questions that have to do with specific characteristics of such executive document. According to the Law on Bankruptcy, the bankruptcy is conducted by insolvency or reorganization. The adopted plan of reorganization that has been confirmed by the bankruptcy judge represents an executive document. An executive document gives creditor the right to settle their claim, encompassed by the plan of reorganization, in the enforcement proceedings, in case the debtor does not act according to the reorganization plan. The enforce-

ment proceedings are conducted according to the rules of Law on Execution and Security, with certain limitations that are imposed on the creditor and that refer to the property which will be used to settle the claim.

In case of successful refutation of creditors' claims from the plan of reorganization that was prepared in advance or in case the bankruptcy debtor does not act according to the plan of reorganization, which leads to opening the bankruptcy proceedings and insolvency, the plan of reorganization stops being an executive document, either when it comes to successfully refuted claims, either as a whole. If the enforcement proceedings were conducted and the executive creditor's claim was settled, the bankruptcy debtor, in case the plan of reorganization stops being an executive document, has the right to demand that everything the executive debtor received in the enforcement proceedings be returned to him according to the rules of counter execution. In case the creditor received something during reorganization, the executive debtor, after opening the bankruptcy proceedings, has the right to demand that the creditor returns him everything he received, according to the rules of groundless enrichment, based on the plan of reorganization.

Key words: *bankruptcy, the plan of reorganization, executive document, creditor, debtor, enforcement proceedings.*